

LOCHOČICE

(Lochtschitz) - 226 m n. m. - Zaniklá okrouhlice z 11. stol. (Lochota = Lochotič) na sev. úpatí **Jedoviny** (*Jedowine*) (339 m), mezi **Hliňany** (*Hlinai, Hlinay*) a **Otovicemi** (*Hottowitz*), od jv. chráněná hledičovým **Rovným** (*Rabenay*) (377 m) v **Teplickém středohoří**.

Srbenem probíhala solná (*Via Salaria*), pak lužická (*Lužyska droga*) či srbská stezka (Sorbenem) systému Boleslava II. († 7. 2. 999); ze Saska a Lužice (*Lužyca, Lausitz*) - **Drážďan** (*Drježdžany, Dreždany, Drezno, Dresden*) přes **Donín** (*Dohna*), **Mohelnici** (*Müglitz*) na **Kýšperk** (*Geiersburg*), **Habartice** (*Ebersdorf*), **Chlumec** (*Kulm*), **Chabařovice** (*Karbitz*), **Vyklice** (*Wicklitz, Wiklitz*), Hliňany, **Žim** (*Schima*), **Paškapolské sedlo** (*Paschkopolepaß*), **Velemín** (*Wellemin*), **Prackovice** (*Praskowitz*), **Lovosice** (*Lobositz*) a Prahu. List papeže (od 22. 2. 1198) Inocence III. (* cca 1160 Anagni - † 16. 6. 1216 Perugia) přiznává (1207) klášteru cisterciáků v **Oseku** (*Ossegg*) 12 vsí, **Tuchomyšl** (*Schönfeld*), Lochočice, **Habří** (*Haberzie*), Otovice aj. Míšeňští páni z Bergova léno získali buď za Jindřicha Korutanského (* cca 1265 - † 2. 4. 1335 Tirol) nebo Lochevsky (1301 - 43), zakladatel 1. augustiniánské kanonie v Čechách (1333), Jan IV. z Dražic (* kol. 1260 - † 5. 1. 1343 Praha) ji daroval ohnisku roudnické reformy, kde snad vznikl první český překlad bible (kol. 1360), ovšem již r. 1337 ji strategicky spojil s Kýšperkem (*Herrschaft Geiersburg*), kam s Otovicemi náležela do 16. stol. Za vlády (1346 - 78) Karla IV. (* 14. 5. 1316 Praha - † 29. 11. 1378 Praha) statky disponoval politik, umělec, nejvyšší zemský kancléř (1373 - 84), míšeňský biskup (1375 - 79) a 3. pražský arcibiskup (19. 3. 1379 - 96) Jan z Jenštejna (* 27. 12. 1350 [Jenstein, Jenzenstein, Genzenstein] - † 17. 6. 1400 Řím), proslulý konflikty s panovníkem (1378 - 1419) Václavem IV. (* 26. 2. 1361 Norimberk - † 16. 8. 1419 Nový hrad u Kunratic [Wenzelsburg]). Vestfálský měšťan Konrád z Vechty (* cca 1364 - 26. 12. 1431 Helfenburk), královská rada (1398 - 1400), nepotvrzený biskup (1401 - 2) v dosloňasok Verdeno, nejvyšší mincmistr (1403 - 5), zemský podkomoří (1405 - 12), probost mělnický, boleslavský (1408), biskup (1408 - 13) olomoucký (Konrád II.), pražský arcidiecézní administrátor (1412) a metropolita (10. 2. 1413 - 21. 12. 1425) jméni zastavil 26. 8. 1418 Rydkéři z Polska: **Konrád z Vechty, pražský arcibiskup a papežský legát, František z Jevička (Giewicz), probost boleslavský a kanovník pražského kostela, Mikuláš ze Znojma (Cznoym), nejvyšší arcibiskupský kancléř, kanovník pražského kostela, a celá pražská kapitula vysvědčují, že jim purkrabí na Kýšperce (Gierspercie) Rydkč z Polska (Polenczka) složil počet, podle něhož jsou mu dlužni 3052 kop 40 grošů pražských, a zavazují se tuto sumu zaplatit na vyzvání 2 roky předem. Zastavují mu v této sumě hrad Kýšperk a vsi Tuchomyšl (Stuchomyšly), Lochočice (Lochocizcie), Habří, Otovice (Hotowiczki), Modlany, Sobědruhy (Sobodruhy), Soběchleby, Maršov a Utčín (Hunczyn) až do splacení dlužné částky. Kdyby ji nezaplatili, má Rydkč právo zboží zastavit ve stejné sumě jinému, ale arcibiskupu a kapitule nadále zůstane možnost výplaty. Náklady na opravy budou Rydkčovi připočteny k zástavní sumě; celé pořízení se stalo se souhlasem krále Václava. (z guberniální listiny č. 993). Záhy (1440) je vyměnil za **Oldřicha** (Woltarschek, Woltarik), **Ploskovic** (*Ploschkowitz*) aj. s husitským hejtmanem a diplomatem Jakoubkem z Vřesovic (* cca 1390 - † 1461/2), co však Kýšperk obdobil r. 1435. Po sérii majetkových eskapád entitu koupil (1522) pisar' menších des' zemských Jan Glac ze **Starého Dvora** (*Alte Hof, Althof*) známý sváry s Ústím, **Knínicemi** (*Kninitz*) ad. S rozpadem kýšperského teritoria (1580) vytvořil (1579) Jan Hora z Ocelovic († 1585) z Lochočic, Otovic ad. samostatné dominium (viz Habří), což mu 5. 3. 1580 stvrdil Rudolf II. (18. 7. 1552 Vídeň - 20. 1. 1612 Praha): 'Věděti vám dáváme, že jsme z plnosti moci, jakožto král český, k dědičnému prodeji slouvnoutému Janovi Horovi mladšímu z Ocelovic, věrnému našemu milému, vsi Habří, vsi Lochočic, vsi Vklík, i s dvorem a mlejnem poplatným v Hotovicích, na kterémž se toliko pat a panství prodává, v kraji Litoměřickém ležící, kteréž k panství Krupeckému a Kýšperskému náležely, s domy, s dvory kmetcími, s krčmami, s platy, s dědinami, lukami, lesem Hora Rovná, s porostinami, potoky, rybníky, robotami, všelijakými kurni, vejci, ospy (odvod zrna spyaním do míry o svičkách, tj. Hromnicích), vinici v Radši, i se vším příslušenstvím, jakž toho všeho předešlí držitelé panství Krupeckého a Kýšperského v držení a užívání byli, s lidmi osedlými i neosedlými, aneb z těch gruntuov zbehlými, s plným panstvím, tak a v téměř plném práve, v týchž mezích a hranicích, v nichž ty vesnice zaleží, povoliti ráčili, jakž smlouva trhová skrze urozeného Vilema staršího Orpřtorfa z Dubu a Fridštejna, na Slavětické, radu naši a nejvyššího mincměstra království Českého, a slouvnoutého Urbana Pfejrkorna z Ottopachu na Krásné Štěpnici, vejběřého našeho posudného v městech Pražských, věrné milé, jakožto komisaře naše od nás k tomu obzvláště nařízené, s nadepsaným Janem Horou ve čtvrtek před sv. Havlem (15. 10.) jminulohe sedmadesátého devátého léta učiněná o tom sřeji vsy dědicé. Tak že ty vesnice s jich příslušenstvím dále na budoucí a věčné časy již více nemají slouiti a dvouchovní z dvouchovní neždědicé, Etc.' Po Blěhě (neděle 8. 11. 1620) bylo Janovu synu Bedřichu zabráno (1623) a postoupeno (1629) říšskému vicekancléři Petru Jindřichu ze Strahledorfu a na Chlumci († 1631 Vídeň) z Lochočicích zřídil dvůr s kovárnou pro Habří. Za 30leté války (1618 - 48) ves - i **Předlice** (*Prödlitz*) a Habří - vypálila (22. 2. 1643) proti Švédům táhnoucí armáda, vešel jí náchodský pán, akter bělohorského debaku, polní maršál (spolubojovník Valdštejnův, jehož zradil), gen. Ottavio kníže Piccolomini de Arragona, vévoda z Amalfi (* 11. 11. 1599 Florencie - † 11. 8. 1656), týž den vykonal okázalou předhliuku na **Běhání** (*Bihana*). Cestou zpět lehly popelem (25. 2. 1643) i Vyklice. Berní rula (1654) eviduje 7 sedláků (s 20 potahy, 18 kravami, 21 jalovicemi a 17 prasaty), 8 chalupníků (11 potahů, 8 krav, 14 jalovic, 10 prasat, 5 koz), 4 domkáře (3 kozy), 3 pusté ušedlosti (selskou, 2 domkářské) a 9,75 vinitěného strychu (korce) - 5,75 selských a 4 chalupnické (2,79 ha). Nejbohatší, Valentin Homolka (rodina se v. 14 vyskytovala r. 1600), měl 13 hal polnosti a luk, 3 potahy, 3 krávy, 5 jalovic a 2 svině. Pěstovala se hl. pšenice. Utužování nevolnictví vyvrcholilo rebelií (1680), potlačil ji gen. Krystof Vilém Harant z Polčic a Bezdrúžic († 25. 2. 1691 Praha), tehdy vypukl mor. V publikaci (vl. nákl. 1909) *Beitrag zur Geschichte der Stadt Türmitz* (Příspěvek k dějinám města Trmic) biskupský notář, vikariátní sekretář z Trmic Josef Btych (* 25. 9. 1845 Libouchec [Königswald], vysvěcen v úterý 20. 7. 1869 - † 13. 2. 1929) a farář Anton Tšcherney (* 24. 5. 1845 Svádov [Schwaden] - † 25. 10. 1927) - od r. 1883 působil v **Sněžné** (*Schnauhübel*) u **Krásné Lípy** (*Schönlinde*), události vykresluje: Trmice as anědl smrti minul, ne Tuchomyšl, **Roudníky** (*Raudnig*) a Lochočice. R. 1680 březnická matrika žádné úmrtí neznamenává, ač je v l. 1677 - 79, 1681 a 1682 průměrně zapsáno 9 ročně. V pohřební knize se ze strachu z nakažení nejví, aspoň v Lochočicích - církevně podléhaly **Krásnému Březnu** (*Schönpriesen*). Odtud i legenda. Zahynuly ⅓ obyvatel pochovávaných nikoli na březnický hřbitov, nýbrž do otovické feudální půdy (*Hottowitz Meiershofsfield*) záp. od sochy sv. Jana, nad pahorkem *Schulhübel* (školní), dnes *Boží pole* (*Gottesacker*). Stalo se, že mrtvola sklouzla na zem a pomocník vyzval koště k zastavení, ten pobídl koně a pravil: 'Nalozíme ho při další jízdě.' Nikdo už neskonal. Autoři se odvolávají na publicistu a feditelce ústecké měšťanky Konrada Moissla (* 1847 - † 4. 7. 1928 Ústí n. L.) a dodávají: *Lochočice (filiálka Tuchomyšle) měly starodávnou dřevěnou kapli s rozměry: 3,6 m délka, 2,7 m šířka***

• Severozápadní cíp návsi (1959), uprostřed č. 4 Josefa Partona (1783), vpravo kontrubční sýpka, menší s hrázdným patrem (1800) byla převezena do zubnického skanzenu.

a 3,3 m výška. Patrocinium (zavěšené) 'Nalezení sv. Kříže', spolu s kostelem v Žimě, odkazuje na éru křížových výprav. R. 1738 byla nahrazena novou. O zvonu je řeč až 1764, jistě ale zněl dávno před tím. Ke sloužení mší dostala povolení r. 1768. Na Jedovině (holandský [Jonge Wijngaard], středoněmecký či hornoněmecký [Junge Winberc] = Mladá vinice) nestála ještě v 17. stol. žánada (až 1818), jen zdaleka viditelný kříž (nikoli prvek, dříve tu možná spočíval jiný), co sem za noční tmy vynesl neznámý kajcník (nosič kříže - Kreuzschlepper). Kartograf J. K. Müller (* 15. 3. 1673 Wöhrd u Norimberku - † 21. 6. 1721 Vídeň) uplatňuje znění *Luschitz* (1720). První teraziánský katastr (1741 - 48) registruje (kol. 1747) velkého sedláka (Adam Homolka) obdělávajícího 23,22 orných a přes ½ ha vinohradních, 7 sedláků (nejmohovitější Christian Mattausch - 19 ha orné půdy a ¾ ha vinic), 4 hospodáře (orná pole a zahrady 6,83, vinice 0,177 ha), 2 chalupníky (pole a zahrady 2,61, vinice 0,071 ha) a 6 bezzemků (pole a zahrady 0,01, vinice 0,134 ha); 2. teraziánský katastr (1748 - 57) udává 18,1 rustikálního viničního strychu (5,186 ha). Pruské drancovníci udeřilo po 1. bitvě (1. 10. 1756) 7leté války (1756 - 63) u **Lovosic** (*Lobositz*) a vzápětí u Kolína (18. 6. 1757). Neúroda (1786) vyvolala bídu i zvýšení úmrtnosti a Lochočičti se pustili do pře s trmicko vrchností o pastviny pod svahy Rovného, proměnili je v role (1788) a spor po dlouhých peripetích vyhráli (1797). I. (Josefské) vojenské mapování (1764 - 68, rekt. 1780 - 83) prezentuje 13 sedláků, 34 chalupníků (zahradníků) a 14 koní (*Lochschtitz* 1783), *Dějiny zaniklých obcí - Vyklice, Lochočice a Otovice* (kol. - Okr. nár. výbor v Ústí n. L. a okr. archiv, 1987) zmiňují jen 32 osoby (1783), 15 s vinohrady; nejvíce věder sklídili Adam Ladek z č. 5 (4,5 = 275,02 l), Adam Matausch z č. 28 a Josef Parton z č. 4 (oba po 3 = 183,35 l), na slunných stránkách Jedoviny réva dobře zrála. Josefský katastr (1785) katalogizuje 20 jiter a 575 čtverečných sáhů (11,715 ha) s výnosem 68,45 vědra horší kvality (41,835 hl). II. teraziánský katastr (1748 - 57) zachycuje 4 rustikální (1,151 ha) a josefský (1785) pak 8 jiter a 147 čtverečných sáhů, tj. 5,135 ha vinic s výnosem 2,38 vědra (145,5 l) horší kvality, tež 19 chalup (1787). V I. sv. monografie *Das Königreich Böhmen* (Praha 1833) uvádí J. G. Sommer (* 1782/3 Leuben - † 11./12. 11. 1848 Karln, v kap. A l l o d i a l ≈ H e r r s c h a f t K u l m (Alodiální panství Chlumec), par. 12. L o c h s c h i t z (str. 212): Ves s 35 staveními a 220 obyvateli (přifařeny do T r m i c), 1½ hj již, od Chlumce, u sev. paty Jedoviny (*Jedwina*), na jejímž temeni nechal rýchtář A d a m R i t s c h e l (č. 15) zbudovat obecní kapli (1817). Požár v r. 1828 podlehl grunty č. 29, 30, 31 a 32, v úterý 16. 11. 1834 shořelo 12 domů se sklízni ve stodolách. V *Císařských otiscích* z r. 1842 (*Lith. Ceschi u. Winter Fz. 1846*) - *Lochschtitz* (Lochčice) mit der Ortschaft Hottowitz u. Hablitz in Böhmen - Leitmeritzer Kreis - *Bezirk Kulm* - figurují (1845) *Gedowina, Rabny* či *Ratsche* a krom polí, luk, pastvin (*Lauehy ap.*), ovocného stromoví a zahrad i 0,2 ha chmelnic, 5,97 ha vinic, 154,74 ha vysokého lesa (tyčoviny) a 18,18 nízkého; náves protíná potok *Lenzbach* (jarní), jenž se za mokřinou *Im Lenz* (v jařině) a lokalitu *Maschere(u)de* vlévá u cihelny v Tuchomyšl do *Modlanského* (*Modlanbach*). II. Františkovské mapování (1836 - 52) vykazuje 36 domů, 12 stájí s kapacitou pro 34 kvartýrníky a 7 koní (1847/8). *Popis Království Českého...* (J. G. Kalve, 1848, Praha) F. Palackého (* 14. 6. 1798 Hodslava - † 26. 5. 1876 Praha) předkládá v odd. '32. Chlumec, panství. Majitel: Eliška hraběnka z Westfalen. Obyv. něm. ... 12. Lochočice - Lochtschitz - dom. 35, obyv. 177' (str. 56). Do r. 1850 Josefa Klemense, hrabě Westphalena - Fürstenberga (* 7. 3. 1785 Hildesheim - † 26. 1. 1863 Praha). Dle rodáka z Tuchomyšle, českolipského děkana a ústeckého katechety Josefa Schütze před 2. sv. válkou 52 stavení obývali 302 občané. Fungoval tu Obecní úřad (1839 - 1945) s archivem (1704), Sbor dobrovolných hasičů (1912 - 38), Vodní družstvo (1932 - 48), česká obecná škola s kronikou (1934 - 38), v l. 1945 - 80 Místní národní výbor (1948 - 53 Akční výbor Národní fronty), místní org. KŠČ (1945 - 63) zal. v sobotu 2. 6. 1945 v hostinci U Slunečního dvora, Jednotné zemědělské družstvo (1951 - 60), Československý svaz žen (1960) aj. R. 1976 přišlo o domov 95 lidí. Chystal se prostor pro výsypku chabařovického dolu s názvností na stávající z lomu Barbara III. Parcely jsou i s **Brozánky** (*Prosanken*), **Dubčici** (*Dubitz*), **Hablí**, **Hlíňany**, **Moravany** (*Morawan*), **Radejčinem** (*Radzein*) a **Stadicím** (*Staditz*) části **Řehlovic** (*Gross Tschochau*), jež jsou vč. **Bžan** (*Webeschan*), **Žalan** (*Schallan*), **Žimě**, **Bořislavi** (*Boreslau*), **Habrován** (*Habrowan*) a **Rtyně** (*Hertine*) od čtvrtka 20. 4. 2000 členem *Mikroregionu Přemysla Oráče* ustaveného k revitalizaci turisticky, ploch dotovaných těžbou, dálnic ap.

Lochočice, ves, 5 km jz. od Ústí n. L.. R. 1680 vyměřil morem dvě třetiny obyv. L i d s t a v b y : hrázdná sýpka z r. 1800, patrová sýpka kontribučenská. Kostel: pseudogot. z r. 1862. ČSAD 04811, 04638 Tuchomyšl 2 km Z 9. Okolí: Jedovina 1,5 km; Hradiště u Habří 3 km - *Josef Hüřský, Jaroslav Srba - vedoucí autorského kolektivu - České středohoří a Dolní Poohří - Turistický průvodce ČSSR - sv. 12 - Sportovní a turistické nakladatelství - Praha, 1962.*

- Pseudogotická mešní kaple *Nalezení sv. Kříže* nahradila (r. 1862, kdy tu 6restřikové Iklávesnicové varhany instaloval neznámý mistr; v l. 1923 - 26 nástroj za 1000 Kč renovoval litoměřický, žalhostický a pišťanský expert Eduard Liebscher [* 1889 Bohosudov - *Mariaschein* - † po 1939]) menší dřevěnou (1738 - 1860) *Povyšení sv. Kříže* (I manuál bez pozitivu [pedálu] sestavil po r. 1825 anonymní specialista). - Obdlná kamenná novogotika s plochostropou lodí, 3bokým závěrem presbytáře, vysokými okny (s pruty a gotickou kružbou), zavřenými lomenými obloukem, v přízemí členěna pilíři nesoucími hranolové věžičky; západní průčelí představeno 2 věžními hranoly (zastřešenými okosenými jehlanci), v jejichž patrech se na atice s balustrádami skvěla pravoháň podvojná (rozšíření křížovatky). - *Obrazová rukověť obcí a církevních staveb v okr. Ústí n. L.* - Jifi Souček (* 8. 7. 1948 Brno) - Albis International, 1999; *Varhany a varhanář Ústecka* (Ústecká vlastivěda - sv. I, Město Ústí n. L. 2002) - MUDr. Tomáš Horák (* 23. 4. 1965) - litoměřický organolog - pohlednici vydal v Bystranech (Horusány - *Wisterschan*) kol. r. 1930 Rudolf Kratzert.

- Otovice (*Hottowitz*), Tuchomyšl (*Schönfeld*), cihelna (Zgl. = *Ziegelei*), myslivna Rabenov (*Forsthaus Rabenei*) a panský dvůr (Mh. = *Meierhof*) - z Mapy okr. Ústí (*Karte des Kreises Aussig*) zvef. (1939) národně-socialistickým svazem učitelů (*NS Lehrerbund*) ve spolupř. s Ústeckou okresní správou (*Kreisverwaltung Aussig*), vyd. Johann Künstner (* 1844 - † 1911), Česká Lípa (*Böhmisch Leipa*), kresba prof. H. Blumtritt, supervize Heinrich Lipsér (* 29. 11. 1886 Ústí n. L. - † 1963 Offenbach am Main).

